

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Refutatio illius quòd Aduersarij pro errore & abusu suo introducunt, quo
Missam sine communicantibus celebrant 77

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

liter admoneantur; id quod Aduersarij ipsi exemplo Christi consentaneum, primumque & Christianum esse confitentur. Videat Christianus Lector, quid Liber ea de re tradat & ordinet.

Controuersiae igitur inter Librum Reformationis & aduersarios quantum ad hunc articulum pertinet, his tribus quæstionibus continetur. Quarum prima est, utrum liceat S. Cœnam Domini sine communicantibus celebrare. Altera, Utrum permisum sit, plures quam unam missam vel Cœnam Domini simul eodemque tempore celebrare.

Tertia, Utrum reprehensione careat, S. Cœna præsentem interesse, sacramenta verò non percipere.

Ad tres istas quæstiones omnes respondet Liber Reformationis vñ cum antiquis Ecclesiis, quæ adhuc verum intellectum usque huius sacrosancti sacramenti retinuerunt, sicut eum à Domino ipso per Apostolos acceperant, dicitque nullum istorum tam licitum ac concessum esse. Huius verò negationis euidentissimæ constatissimæque causæ habentur in citatis locis Libri Reformationis, ex institutione Christi, doctrina D. Pauli, dogmatibus item, traditionibus & observationibus veteris Ecclesiæ productæ. Eas inspiciat, pondererique Christianus lector simplici ac Christiana mente, & tunc iudicetur inter Librum Reformationis & Aduersarios.

Refutatio illius quod Aduersarij pro errore & abusu suo introducunt, quo missam sine communicantibus celebrant.

De Communione apud Missam.

CAP. LXXVII.

PRIMUM argumentum quod pro abusu isto adducunt, est, Dominum hoc sacramentum propterea instituisse, ut quotquot vera fide & deuotione peterent, quoties eis videretur, aut necessitas requireret, ipso frui posset, qua in re nec multitudo, nec paucitas hominum, nec tempus nec locus eos remorari debeat. Sacerdotem igitur non male facere, si solus sacramenta percipit, etiamsi nemo cum eo communicet, si tamen non omittat admonere populum, ut ad communionem frequentius se preparet.

Alterum argumentum est, Communionem huius sacramenti non consistere in externa sola sumptione sacramentali, sed præcipue in æterna spirituali. Et sacerdotem in S. Cœna non tantum orare pro præsentibus, verum etiam pro absentibus. Ad hanc thesin confirmandan citant Scripturam de Cœna Dominicâ, sanctos item Patres, Augustinum, Ignatiū, Chrysostomum, & deinde dicunt, spiritualem communionem, & orationem bene peragi, exerceri ac promoueri posse, sine sacramentali perceptione. Ac demum concludunt, Sacerdotem igitur posse missam celebrare sine communicantibus. Obseruet Christianus Lector cuiusmodi Theologi & dialectici sint Aduersarij.

Tertium

Tertium est, Quo probari posse aiunt, tam occidentales quam orientales Ecclesias partim quotidie, partim frequenter missam celebrasse; ex populo vero quosdam in festo Paschatis tantum, quosdam ter aut quartus in anno communicasse. Vnde concludere volunt, veteres Episcopos sumpnum ac frequenter missam sine communicantibus celebrasse.

Responsio.

AD primum argumentum. Institutum quidem est sacrosanctum istud sacramentum a Domino, ut quicunque vera fide & deuotio ne id petunt, eo frui & debeant & possint. Verum qui solida fide id pertinent, iij certe non aliter nisi iuxta institutionem & ordinationem Domini id facient. Iam vero institutio Domini talis est, ut fideles hoc sacramentum in commune, ac simul congregati, percipiant: id quod Dominus ipse in prima Cœna obseruauit, & in posterum obseruari precepit, ut testatur D. Paulus, ex eoque concludit, *Non esse Cœnam Domini seruare, ubi non in commune celebratur, sed qualibet secta sua propriam Cœnam administrare*: hortatque vi si fideles apud S. Cœnam se mutuo expectent, eamque in commune celebrent, i. Cor. ii.

Ægroti ad Ecclesiam se conferre nequeunt, meritò igitur Ecclesia per aliquos ministros suos ac membra ad ipsos accedit. Nihilominus tamen apud ipsos quoque, ut in Libro Reformationis ordinatum est, vię ac rationes inueniendae sunt, ut communio cum ipsis seruari possit. Quod cum aliquando cōmodè fieri nequit, vel propter defectum temporis, vel personarū, tunc in eiusmodi casu potestate habet Ecclesia dispensandi necessitatis causa: estq; externa hec ordinatio, quae vult ut alias sacramentum istud vna cum aliis simul communicantibus percipiatur, utilitatē & ædificationi infirmi postponenda. Verum ubi nihil obstat quod minus homines cōuenire possint, ibi ordinatio ista nullo modo violari deberet.

Quamobrem S. Patres si quando communitatem apud communionē presentē habere non poterant, ipsi autē per se sacramentū sumere cū piebant, tūc S. Cœnā in priuatis Orariis celebrarunt: verū non soli, sed vna cum deuotis eorum fratribus. Sic legimus de S. Vdalrico aliisque Patribus, quod priuatas missas celebrauerint. Aduersarij citant hoc loco, quod de Gregorio Nazianeno memoratur in historia Tripartita lib. 9. cap. 8. Verum id non de priuatis, sed de publicis missis scriptum est.

Nam ut in vita huius Episcopi, quam Gregorius quidam presbyter conscripsit, legimus. erant Constantinopoli, cūm sanctus ille vir eō venisset, omnia alia tēpla per hereticos vel destructa vel occupata, adeo ut suam congregationem, in exiguo quodam oratorio, quod Anastasiā, id est resurrectionem vocauerat, habere cogeretur: quod etiā Gregorius ipse testatur, in ultima concione sua, cū ab Episcopatu Constitutano discederet. Sequentibus temporibus Imperatores hoc templum ampliarunt. Verū Aduersarij non tantoperē de veritate laborant, ut rem aliquam rectē inuestigent: sed cū primum eis aliquid prima fronte cū libro Reformationis pugnare videtur, id continuo arripiunt. Porro quod de Ioanne Eleemosynario memorant, hæ tales sine dubio.

priuatæ missæ fuerunt, quas sanctus iste episcopus cum deuotis suis Clericis in Episcopali domo celebrait.

Caterūn quæ audacia & impudentia est, istorum hominum, qui in tā diuinis tantiq; ponderis rebus adeò impie, adeò sine omni timore i-
rē diuinę iocatur & ludit? Quādo liber Reformationis ad consolationē infirmorum, qui sacramentū vera fide & deuotione in extrema necef-
sitate petūt, ordinavit, vt S. Cœna apud eos in propriis ipsorū domibus
celebretur, ibi non satis amplificare & extollere possunt, quod antiqui
de tépore & loco S. Cœna Dominicę ordinarunt & obseruarunt. Hic
verò vbi Reformatio instituit, vt Cœna Domini pro valentibus & fa-
nisi, cū nulla necessitas aliter postulat, in Ecclesia simili congregata ce-
lebretur, vbi fideles simul communicent, iuxta Domini ipsius disposi-
tionē & ordinationē, ibi omnia libera esse affirmat, deberéque vnicui-
libet permitti omni tépore, omniq; in loco, prout cuilibet libitum
fuerit, sacramentū percipere, idque nulli vel multitudini, vel paucita-
ti hominū simul communicantii, nulli denique loco aut tépori astrin-
gendum esse. Hæc inter se confer, Christiane Lector, ac indica quid isti
homines querant. Deinde etiam perpende, si opinia præbendæ, & pe-
cunia quam ex missis lucrantur, vñā cum existimatione & autoritate,
quam isti homines ex missarum celebratione apud rudem ac simplicē
populum, & in errorem per eos abductum, habent, ipsos non ita im-
pelleret ad tam multas missas celebrandas, an nō facile ab eis impetra-
turi essemus, vt priuatis suis missis Christū Dominū blasphemare, &
Ecclesiam eius offendere cessarent. Apertè enim id elucet in his, qui
præbendarum sacerdotiorūmque bonam partem consecuti, neminem
cum missis suis vehementer perturbant. Id Christiani in dies magis ac
magis agnoscunt, iudicabitque Dominus, & iudicat quotidie.

Verū liber reformationis nulli vel multitudini hominū vel tépori vel
loco S. Cœna astringit, sed pię ac Christianę deuotioni liberrimā re-
linquit. Quæ vt iā antea dictū est, institutionē Domini, quā nemo cor-
rigere aut emendare potest, mutare nō cupiet, atq; idcīcō S. Cœna Do-
mini nō nisi cū fidelibus fratribus, eāq; communē, & in ritē cōgregata
Ecclesia Christi celebrabit. Verē. n. fidelis deuotio etiā per sacrū Euāge-
liū, & exercitiū in S. scripture, sicut in oratione quoq; seipsā cōfirmare
ac cōsolari facilē potest: in eōq; verū panē cœlestē Christū Dominum
nostrū sine dēte ac ventre percipere & manducae, vt iā antea dictū est.

Responsio ad alterum argumentum.

Alterum argumentum est, Communionē huius sacramenti con-
sistere non tantum in externa sola sumptione sacerdotis, & cir-
cumstantiam, sed præcipue in spirituali & interna, &c. Item Sacerdotem
dum altari assistit, orare non tantum pro presentibus, verum etiam
pro absentibus.

Hæc ambo vera sunt, Vera communionio huius sacramenti non solum
in externa perceptione, sed præcipue in interna & spirituali sumptio-
ne & cōmunicatione cū omnibus mēbris Christi tā in cœlo quam in
terra

terra consistit. Debet quoque Sacerdos, quemadmodum omnium Christianorū munus & officiū exigit, nō pro parentibus tantū, sed etiam pro omnibus hominibus per totum orbē dispersis, preces fundere. Non minus verum est, spiritualem istam sumptionē & communionē Christi haberi, exerceri ac promoueri, sacerdotem denique pro omnibus hominibus orare posse, etiamsi non dispensentur Sacra menta, imo etiam vbi ea penitus non habentur nec usurpantur. Ceterum præter hæc omnia constat & illud, quotiescumque propositum fuerit hoc Sacramentum celebrare, & minister S. Cœnam administrare voluerit, faciendum id illi omnino erit, quod fecit Christus Dominus, nempe Sacra menta re ipsa dispensanda, non tantum monstranda, & à se solo sine aliis simul communicantibus sumenda. Omnes quoque qui missæ præsentes interfundunt, id ipsum facere debent, quod Christus Dominus per ministrum illis præcipit, cùm inquit, *Accipite & comedite: Accipite & bibite ex eo omnes.* Verba enim Domini fidelibus semper sunt verba vitæ æternæ, quæ tātum in ipsis est, summa diligentia ac fide imitantur, nihilque sibi obstat patiuntur omnium eorum, quæ mundus vlo vñquam tempore contra excogitauit, vel exercuit, vel adhuc hodierna die exercet.

Responsio ad tertium argumentum.

Pro tertio arguento dicunt, Et in Occidentalibus & Orientalibus Ecclesiis aliquos tantum in festo Paschatis, alios semel alios ter au-
quater, nonnullos frequentius, paucissimis autem quotidie Sacra menta percepisse; missam vero quotidie habitum esse. Quare missam sæpenu-
merò sine communicantibus celebratam fuisse.

Rursus nota, Christiane Lector, quām elegantes isti dialectici sint;
& quām pulchra ratio connectendi, qua vtuntur, Non vniuersus popu-
lus quotidie Sacra menta percepit, Ergo S. Cœna omnino sine communi-
cantibus, & in quois angulo celebrata est. Quasi vero non semper
pij aliqui & zelo Dei ardentes Christiani, atque etiam Clerici apud eius-
modi M. sias simul communicare non potuerint.

*Evidens demonstratio ex verbo Dei, & veterum Ecclesiarum obseruatione, Nullam missam sine communican-
tibus celebrandam esse.*

C A P. LXXVIII.

Verbū Dei clarum est, Hoc facite in mei commi-
morationem, nempe id ipsum, quod fecit Domi-
nus. Iam vero aperte testantur Euangelistæ, quod pa-
nem & calicem in manus sumpserit, & utrumque
discipulis suis porrexerit, præceperitque ut ambo Sa-
cra menta accipient, manduent ac bibant. Quid manifestius ac magis